

การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการบริหาร ราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

เรื่อง เจ้าหน้าที่ของรัฐในสถาบันอุดมศึกษาเป็นประธานกรรมการ หรือกรรมการผู้จัดการในบริษัทได้หรือไม่

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๔๓ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการหรือดำรงตำแหน่งอื่นที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้น ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท เว้นแต่เป็นการปฏิบัติราชการหรือได้รับมอบหมายจากอธิการบดี^๑ หมายถึง การเป็นประธานกรรมการหรือเป็นกรรมการผู้จัดการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือมีลักษณะงานที่คล้ายคลึงกับงานในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

สภาพปัญหาในเรื่องของการทำธุรกิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถาบันอุดมศึกษานั้น ได้มีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษากำหนดไว้ว่าต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการหรือดำรงตำแหน่งอื่นที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้น ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

เมื่อพิจารณาว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาประกอบธุรกิจแบบเอกชนได้หรือไม่ อย่างไร ต้องพิจารณาว่าตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งนั้นมีลักษณะงานแบบใด คล้ายคลึงกันกับตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการหรือไม่ ในที่นี้ให้พิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นรายๆ ไปว่าตำแหน่งที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น เช่น กรรมการผู้อำนวยการ หรือผู้อำนวยการนั้น มีลักษณะงานที่คล้ายคลึงกันหรือไม่ ถ้าคล้ายคลึงกันก็ต้องห้ามไม่ให้ดำรงตำแหน่งนั้น เพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงการทำผิดกฎหมาย ส่วนในกรณีที่เข้าเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท หรือเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน โดยไม่ได้เข้าไปบริหารจัดการงานก็ไม่ต้องห้ามตามความในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะใช้เวลาราชการไปประชุมหรืออาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ก็อาจจะเป็นความผิดวินัยได้

กรณีที่ส่วนราชการได้แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ข้าราชการพลเรือนในอุดมศึกษาไปดำรงตำแหน่ง กรรมการหรือตำแหน่งอื่น หรือหน่วยงานที่ส่วนราชการร่วมทุนหรือให้เงินอุดหนุน จะกระทำได้มากน้อยหรือไม่เพียงใดนั้น จึงถือว่าเป็นการเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ เมื่อนำข้อยกเว้นในมาตรา ๔๓ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการหรือดำรงตำแหน่งอื่นที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท เว้นแต่เป็นการปฏิบัติราชการหรือได้รับมอบหมายจากอธิการบดี ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ มาพิจารณา ซึ่งการใดๆที่ได้รับมอบหมายจากอธิการบดีให้ปฏิบัติราชการนั้น ต้องพิจารณาประกอบกับมาตรา ๓๑ ที่บัญญัติถึงอำนาจและหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.๒๕๔๗^๒

๑ มาตรา ๔๓ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗

๒ มาตรา ๓๑ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.๒๕๔๗

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้นแล้ว จะเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถเป็นกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการหรือดำรงตำแหน่งอื่นที่มีลักษณะงานที่คล้ายคลึงกันในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นได้ เนื่องจากงานราชการนั้นต้องการให้เจ้าหน้าที่ทุกคนอุทิศความรู้ความสามารถ และทุ่มเทเอาใจใส่กับการทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนราชการอย่างเต็มที่ การใช้เวลาราชการไปดำเนินการในกิจการดังกล่าวอาจเป็นความผิดฐานไม่อุทิศเวลาให้แก่ส่วนราชการ และความผิดฐานละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการด้วย เจ้าหน้าที่ของรัฐในสถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นประธานกรรมการ หรือกรรมการผู้จัดการในบริษัทนั้นไม่สามารถกระทำได้เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีมีสถานะเป็นนิติบุคคล จึงต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมาย พระราชบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

งานวินัยและนิติการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

